Vijftiende voortgangsrapportage van de voortgangscommissie Curaçao aan het ministerieel overleg

Over de periode 1 januari 2015 tot 1 april 2015

De commissie:
Mr. M.J.H. Marijnen (voorzitter)
Drs. E.J. Mulock Houwer (lid)
Mr. C.A. Peterson (lid)

mei 2015

1. De vijftiende rapportage

De commissie heeft de eer het ministerieel overleg de vijftiende rapportage aan te bieden. Deze rapportage heeft betrekking op de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak van SDKK en het KPC in het eerste kwartaal van 2015. Omwille van de actualiteit is ook later verkregen informatie in deze rapportage verwerkt.

Werkbezoek

De commissie had haar werkbezoek van maandag 11 tot en met donderdag 14 mei 2015. Met de verandermanager KPC sprak de commissie over het afronden van zijn werkzaamheden bij het korps politie. Vervolgens is uitvoerig gesproken met de korpschef KPC over de uitvoering van het plan van aanpak bij het korps. Op het ministerie van justitie sprak de commissie met de verantwoordelijke sectordirecteur voor de detentie inrichtingen en in de gevangenis SDKK met de directie en het hele managementteam en werd stilgestaan bij de plannen voor de toekomst van de gevangenis.
Tot slot sprak de commissie met de minister van Justitie over de gevoerde gesprekken en daarna met de vertegenwoordiger van Nederland.

Het algemene beeld

In de vorige rapportage kwalificeerde de commissie het toekomstperspectief voor het KPC en de SDKK met “enig optimisme”. Dat was gebaseerd op ontwikkelingen bij “mensen en procedures” die de goede kant op wezen. Geconstateerd werd tijdens dit werkbezoek dat het optimisme gehandhaafd kan blijven, zij het met enkele kanttekeningen, waarover verderop meer. Optimistisch genoeg om in deze rapportage geen nieuwe aanbevelingen tot bijsturen of aanvullende besluitvorming voor het ministerieel overleg op te nemen. Wel blijven enkele van de eerdere aanbevelingen die nog niet zijn geeffectueerd onverminderd van belang.

Financiering projecten

De financiering van projecten uit het zogenaamde masterplan van KPC en SDKK, waarin voornamelijk de uitvoeringprojecten van de plannen van aanpak zijn opgenomen, blijft een punt van zorg. De oorzaak daarvan ligt in het wegvallen van een deel van de Nederlandse samenwerkingsmiddelen, enkele projecten waarvan de kosten hoger uitvallen en gestegen kosten die niet begroot werden. De minister heeft

de minister van BZK per brief gevraagd om het beschikbaar houden van resterende samenwerkingsmiddelen. Daarop is nog geen besluit bekend.

In de gesprekken kwam ook regelmatig het in het JVO van januari 2015 besloten voornemen tot versterking van de rechtshandhavingketen aan de orde.

Plan versterking rechtshandhaving
Met de minister werd onder meer gesproken over het plan ter versterking van de rechtshandhavingsketen van de landen. De minister gaf aan dat hij voor het JVO van juni op Sint Maarten zijn inbreng heeft geleverd op basis van een door de Procureur Generaal en het Korps Politie Curaçao geleverd voorstel. De commissie neemt daar kennis van en benadrukt het belang van versterking en borging van de in gang gezette processen onder verantwoordelijkheid van de staande organisaties i.p.v. nieuwe, tijdelijke apart staande en vanuit elders aangestuurde menskracht. Niet duidelijk is of de voorgenomen versterking direct aansluit bij of leidt tot versnelde uitvoering van de plannen van aanpak.

Overigens ziet de minister betere samenwerking tussen de schakels in de keten op Curaçao de driehoek. Hij noemt in dat verband het driehoeksoverleg met de korpschef en het Openbaar Ministerie dat iedere maand op een vast tijdstip plaatvind. Het overleg is constructief En draagt goed bij aan de samenwerking tussen de diensten.

2. KPC

De korpschef heeft na zijn aantreden in januari aan de commissie zijn voornemens bekendgemaakt en de commissie was verheugd dat vertaald te zien in de laatste uitvoeringsrapportage van de minister.
De commissie constateert met instemming dat hij begint bij het begin en dat is herstructurering van het management van het korps, het eerste bij de top. Veel aandacht voor voorbeeldfunctie, opleiding en training, integriteit en goed leiderschap, waarbij theorie systematisch in praktijk wordt gebracht. De commissie ondersteunt die lijn van harte en hoopt dat die consequent zal worden doorgevoerd; succes zal dan volgen.

Personeel geplaatst

In de afgelopen verslagperiode is het personeel volgens het plaatsingsplan, dat werd vastgesteld op 6 november 2014, definitief geplaatst.

Interne vacaturevervulling

Het implementatieproces wordt echter bedreigd door tegenslagen van serieuze aard.
Ter uitvoering van het convenant met de bonden over het KPC werd in november 2014 begonnen met de selectie van interne kandidaten op ruim 200 vacatures binnen het korps. De minister heeft echter op advies van de verandermanager moeten besluiten de selectiecommissie te ontbinden wegens, kort gezegd, gebrek aan voortgang. Dat betekent dat een nieuwe commissie met vertegenwoordigers van overheid en bonden moet worden samengesteld die aan de slag moet met de sollicitaties die vorig jaar na de voorlopige plaatsing al zijn ingediend.
De minister verwacht binnen twee weken de nieuwe selectiecommissie, met of zonder deelname van de bonden, aan te kunnen stellen.
Deze vertraging kan niet anders dan demotiverend werken in de organisatie.
De positieve impuls die de benoeming en het optreden van de korpschef en de plv. korpschef teweeg hebben gebracht wordt daarmee helaas getemperd.

Externe werving
Na deze interne sollicitatieronde blijven ruim 200 functies vacant die vervolgens via externe werving moeten worden opgevuld. Al met al een langdurig, maar noodzakelijk te doorlopen, proces dat eerst in 2016 kan worden afgerond.

De commissie stelt het zeer op prijs dat de korpschef in zijn rapportage gedetailleerd verslag doet van personele zaken, opleiding en training.
In zijn volgende rapportage zal hij de stand van zaken vermelden op de overige punten uit het plan van aanpak en de planning van de uitvoering bijwerken.

3. SDKK

De commissie stelt het op prijs dat de SDKK ook deze keer een uitgebreide en heldere uitvoeringsrapportage heeft gemaakt.

Versterking management
Tijdens het bezoek aan de SDKK gaf de directie, in het bijzijn van het managementteam een overzicht van de acties in de afgelopen maanden en waar de detentie-inrichting in de toekomst naartoe gaat. Tijdens drie studiedagen werd met het hele managementteam op basis van een sterkte/zwakte analyse naar de eigen organisatie gekeken en werd een visie opgesteld tot het jaar 2020. De commissie staat achter het streven van de SDKK een proactieve organisatie te worden die voldoet aan de internationale eisen van detentie.
Op dit moment staat men daar nog ver vanaf, maar de commissie vindt de huidige aanpak positief en moedigt de directie aan deze lijn stevig door te zetten en die te vervolmaken en te vertalen naar een uitvoeringsplan voor de jaren tot aan 2020.

Daaraan koppelt de commissie het advies aan de minister van Justitie om de verandermanager KPC op korte termijn in te zetten bij de SDKK, echter in een andere opzet dan bij het KPC.
Omdat de commissie begrepen heeft dat over het convenant met de vakbonden in principe overeenstemming bestaat en dat de weg van formalisering kan worden gevolgd zal de inzet van de verandermanagement zich vooral moeten richten op het begeleiden van de toekomstvisie van de gevangenis en het opstellen van een uitvoeringsplan dat moet waarborgen dat de doelstellingen aan het einde van de periode tot 2020 gehaald worden.

Personeel
De personele bezetting blijft de belangrijkste factor voor het goed functioneren van de gevangenis. Veel vacatures zijn nog niet vervuld. Vooral de vervulling van de cruciale functies in verband met het voldoen aan CPT normen zijn prioriteit. Voorshands mag de minister van Justitie dit jaar slechts 14 cruciale functies bij justitie vervullen. De minister zegt daarover in gesprek te zijn met de minister van BDP (waaronder personeelszaken overheid valt).
De commissie wil dan ook bepleiten dat prioriteit wordt gegeven aan de functievervulling bij de gevangenis, omdat deze organisatie nu een lange weg opgaat van verandering en verbetering en de detentieorganisatie op dit moment nog erg kwetsbaar is.

Jeugddetentie inrichting JJIC

De bouw van de nieuwe JJIC is begonnen. De commissie sprak daarover met de verantwoordelijke ambtenaren op het ministerie van Justitie. Financiering van de bouw is verzekerd, maar de kosten van de inrichting van het gebouw en het personeel dat moet worden geworven is nog niet in de begroting opgenomen. Daaraan wordt momenteel gewerkt, doch zekerheid over beschikbaarheid van die middelen in 2016, als de nieuwbouw wordt opgeleverd, is er nog niet. De commissie vindt dit zorgelijk omdat het risico bestaat dat een straks een goed gebouw beschikbaar is dat niet kan worden gebruikt. De commissie hoopt dat het zover niet komt en dringt bij betrokken partijen erop aan zo spoedig mogelijk tot financiële dekking voor inrichting en exploitatie van het JJIC te komen. Binnenkort is hiertoe een stappenplan beschikbaar dat ook aan de commissie zal worden gezonden.

4. Aanbevelingen

A. De commissie beveelt aan de Nederlandse USONA middelen beschikbaar te houden voor de uitvoering van de plannen van aanpak en daar op korte termijn duidelijkheid over te verschaffen.

B. De commissie adviseert de minister van Justitie om snel uitvoering te geven aan het tot stand komen van managementafspraken met de leidinggevenden van SDKK en die in prestatieovereenkomsten vast te leggen en als basis daarvoor een visie- en meerjarenplan te laten opstellen.

C. De commissie adviseert de minister van Justitie snel te starten met de verandermanager in de SDKK.

D. De commissie adviseert de minister van Justitie de aanvraag voor DJI ondersteuning zodanig te heroverwegen dat ondersteuning wordt gevraagd bij specifieke problemen of specialistische werkzaamheden waarbij de verantwoordelijkheid ligt bij de reguliere leiding van de gevangenis.

E. De commissie adviseert tijdig te starten met werving van extra personeel voor het JJIC en de daarbij behorende lasten op te nemen in de begroting van 2016 e.v.

****